

Studiju kursa apraksts**Drošības pārvaldība: Eiroatlantiskā telpa un citi reģioni**

Kursa apraksta statuss: Apstiprināts

Kursa apraksta versija: 1.00

Kursa apraksta apstiprināšanas datums: 20.02.2024 16:36:35

Par studiju kursu

Kursa kods:	SZF_052	LKI līmenis:	7. līmenis
ECTS:	6.00	Kredītpunkti:	4.00
Zinātnes nozare:	Politika: Starptautiskā politika		
Mērķauditorija:	Politikas zinātne		

Studiju kursa vadītājs

Kursa vadītājs:	Māris Andžāns
-----------------	---------------

Studiju kursa īstenotājs

Struktūrvienība:	Sociālo zinātņu fakultāte
Vadītājs:	Karina Palkova
Kontaktinformācija:	Dzirciema iela 16, Rīga, szf@rsu.lv

Studiju kursa plānojums

Pilns laiks						
Daļas nr.	Īstenošanas forma	Skaits	Ilgums (ak.st)	Kontaktstundas	Gala pārbaudījums	ECTS
1	Lekcijas	10	2	20	Eksāmens (Rakstisks)	6.00
	Nodarbības	13	2	26		
	Kopā:		46			
Nepilns laiks						
Daļas nr.	Īstenošanas forma	Skaits	Ilgums (ak.st)	Kontaktstundas	Gala pārbaudījums	ECTS
1	Lekcijas	5	2	10	Eksāmens (Rakstisks)	6.00
	Nodarbības	7	2	14		
	Kopā:		24			

Studiju kursa apraksts**Priekšzināšanas:**

Priekšzināšanas par starptautisko drošību.

Mērķis:

Kursa mērķis ir sniegt pārskatu par drošības pārvaldību Eiroatlantiskajā telpā un ārpus tās. Lielākā uzmanība kursā tiks veltīta bruņošanās un atbruņošanās jautājumiem un aktualitāti (at)gūstošām karadarbības vidēm. Caur šīm prizmām tiks apskatīti virkne citi starptautisko drošības studiju un starptautisko attiecību jautājumi.

Tā kā maģistra programmas pēdējais semestris būs veltīts maģistra darba izstrādei un aizstāvēšanai, kursa sākumā notiks metodiskais seminārs par maģistra darba izstrādi. Tā mērķis ir palīdzēt studentiem attīstīt sava maģistra darba tematu, kā arī iepazīstināt ar maģistra darba izstrādes un aizstāvēšanas procesu. Tālāk notiks pirmā studiju kursa tematiskā nodarbība, piedāvājot vispārīgu retrospektīvu un perspektīvu

ieskatu bruņotos konfliktos, kā arī bruņoto spēku attīstībā reģionālā un globālā līmenī. Īpaša uzmanība tiks veltīta Krievijas-Ukrainas karam.

Kurss turpināsies ar starptautiskās drošības studiju apskatu teorētiskā perspektīvā. Šajā blokā tiks analizēti galvenie starptautiskās drošības koncepti un teorijas.

Kursa nākamajā fāzē tiks piedāvāts apskats par masu iznīcināšanas ieročiem, kā arī šīs jomas atbruņošanās un bruņojuma kontroles jautājumos. Šajā fāzē attiecīgi tiks apskatīti bioloģiskie, ķīmiskie, radioloģiskie un kodolieroči, kā arī ar tiem saistīto konvencionālo ieroču jautājumi.

Kursa lekciju sadaļu noslēgs drošības pārvaldības jautājumi divās nozīmību (at)gūstošās vidēs –kosmosā un kibertelpā.

Kursa noslēdzošā sadaļa norisināsies semināru formā. Tajos studenti prezentēs un apspriedīs referātus par specifiskākiem ar kursu saistītiem jautājumiem.

Tēmu saraksts

Pilns laiks

Nr.	Tēma	Īstenošanas forma	Skaitis (norises vieta)
1.	Ievads drošības pārvaldībā – karš un miers retrospektīvā un perspektīvā. Krievijas-Ukrainas karš.	Lekcijas	1 (auditorija)
2.	Starptautisko drošības studiju centrālie koncepti un teorijas	Lekcijas	2 (auditorija)
3.	Bioloģiskie, ķīmiskie un radioloģiskie ieroči un ar to saistītā atbruņošanās	Lekcijas	2 (auditorija)
4.	Kodolieroči, kā arī to kontrole un atbruņošanās	Lekcijas	2 (auditorija)
5.	Ieroču kontrole un atbruņošanās. Konvencionālie ieroči un to kontrole	Lekcijas	1 (auditorija)
6.	Kosmoss kā kadardarbības vide un drošības pārvaldība tajā	Lekcijas	1 (auditorija)
7.	Kibertelpa un drošības pārvaldība tajā	Lekcijas	1 (auditorija)
8.	Vidustermiņa tests	Nodarbības	0.5 (E-studiju vide)
9.	Semināri par drošības pārvaldību	Nodarbības	10 (auditorija)
10.	Konsultācijas pirms eksāmena	Nodarbības	1 (auditorija)
11.	Eksāmens	Nodarbības	1.5 (E-studiju vide)
Kopā lekcijas			10
Kopā nodarbības			13
Kopā			23

Nepilns laiks

Nr.	Tēma	Īstenošanas forma	Skaitis (norises vieta)
1.	Ievads drošības pārvaldībā – karš un miers retrospektīvā un perspektīvā. Krievijas-Ukrainas karš.	Lekcijas	0.5 (auditorija)
2.	Starptautisko drošības studiju centrālie koncepti un teorijas	Lekcijas	1 (auditorija)
3.	Bioloģiskie, ķīmiskie un radioloģiskie ieroči un ar to saistītā atbruņošanās	Lekcijas	1 (auditorija)
4.	Kodolieroči, kā arī to kontrole un atbruņošanās	Lekcijas	1 (auditorija)
5.	Ieroču kontrole un atbruņošanās. Konvencionālie ieroči un to kontrole	Lekcijas	0.5 (auditorija)
6.	Kosmoss kā kadardarbības vide un drošības pārvaldība tajā	Lekcijas	0.5 (auditorija)
7.	Kibertelpa un drošības pārvaldība tajā	Lekcijas	0.5 (auditorija)
8.	Vidustermiņa tests	Nodarbības	0.5 (E-studiju vide)

9.	Semināri par drošības pārvaldību	Nodarbības	5 (auditorija)
10.	Konsultācijas pirms eksāmena	Nodarbības	0.5 (auditorija)
11.	Eksāmens	Nodarbības	1 (E-studiju vide)
Kopā lekcijas			5
Kopā nodarbības			7
Kopā			12

Vērtēšana

Patstāvīgais darbs:

Divi individuālie projekti un to prezentācijas. Vienam īsziņojumam jābūt 2-4 lpp. garam (Times New Roman vai līdzvērtīgi, viena rindstarpa, parastas atkāps no lapas malām) un jābūt balstītam vismaz desmit avotos. Lai izvērtētu studiju kursa kvalitāti kopumā, studentam jāaizpilda studiju kursa novērtēšanas anketa Studējošo portālā.

Vērtēšanas kritēriji:

Gala atzīmi veidos visu atzīmju summa. Zināšanas tiks vērtētas 10 ballu sistēmā.

1. Apmeklējums – 10%
2. Literatūras pārzināšana un aktivitāte lekcijās un semināros – 15%
3. Pārbaudes tests – 15%
4. Individuālais projekts un tā prezentācija – 40%
5. Eksāmens – 20%

Gala pārbaudījums (pilna laika studijas): Eksāmens (Rakstisks)

Gala pārbaudījums (nepilna laika studijas): Eksāmens (Rakstisks)

Studiju rezultāti

Zināšanas:

Studējošais demonstrē padziļinātas zināšanas par drošības pārvaldības evolūciju, mūsdienu Eiroatlantiskās telpas un plašāka reģiona drošības pārvaldības struktūru darbību, tostarp par to uzbūvi, institūcijām, lēmumu pieņemšanas procesiem un praksēm un mijiedarbību starp institūcijām.

Prasmes:

Spēja saprast drošības pārvaldības formālās un neformālās darbības pamataspektus kā institūciju ietvaros, tā ārpus tām. Spēja profesionāli izskaidrot dažādus drošības pārvaldības modeļus dažādām auditorijām.

Kompetences:

Padziļināta sapratne drošības pārvaldības teorētisko un praktisko darbību dažādos analīzes līmeņos.

Bibliogrāfija

Obligātā literatūra:

Nr.	Nosaukums	Saite
1.	Visa literatūra ir angļu valodā un piemērota gan latviešu, gan angļu plūsmas studentiem	
2.	Booth, K. 'Security and Emancipation', Review of International Studies, vol. 17(4), 1991, pp. 313-326.	
3.	Buzan, B. and L., Hansen. The Evolution of International Security Studies. Cambridge, New York, Cambridge University Press, 2009. (pēdējais iznākušais izdevums)	
4.	Buzan, B., Wæver, O. and J. Wilde de. Security: A New Framework for Analysis. London, Boulder, 1998. (pēdējais iznākušais izdevums)	
5.	Deutsch, K. W. Political Community and the North Atlantic Area: International Organization in the Light of Historical Experience. Princeton, Princeton University Press, 2015.	

6.	Galtung, J. 'Violence, Peace, and Peace Research'. Journal of Peace Research, vol. 6(3) 1969, pp. 167-191.	
7.	Herz, J. H. 'Idealist Internationalism and the Security Dilemma'. World Politics, vol. 2(2) 1950, pp. 157-180.	
8.	Mearsheimer, J. J. The Tragedy of Great Power Politics. New York, London, W. W. Norton & Company, 2014.	
9.	Morgenthau, H. J. Politics Among Nations: The Struggle for Power and Peace. New York, A. A. Knopf, 2006.	
10.	Waltz, K. N. Theory of International Politics. Boston, Mass McGraw-Hill, 1979. (pēdējais iznākušais izdevums)	
11.	Wolfers, A. "National Security" as an Ambiguous Symbol'. Political Science Quarterly, vol. 67(4), 1952, pp. 481-502.	
12.	Summary. SIPRI Yearbook 2020. Armaments, Disarmament and International Security. Solna: Stockholm International Peace Research Institute.	↗
13.	Fei Su and Ian Anthony, eds. Reassessing CBRN Threats in a Changing Global Environment. Solna: Stockholm International Peace Research Institute, 2019.	↗
14.	NTI Nuclear Security Index. Losing Focus in a Disordered World, Nuclear Threat Initiative, 2020.	↗
15.	Stockholm International Peace Research Institute. "Nuclear weapon modernization continues but the outlook for arms control is bleak: New SIPRI Yearbook out now." Last modified June 15, 2020.	↗
16.	Erästö, Tytti. "Fifty years of the NPT—cause for celebration or commemoration?" Stockholm International Peace Research Institute. Last modified May 23, 2019.	↗
17.	Kühn, Ulrich (ed.). Trilateral Arms Control? Perspectives from Washington, Moscow, and Beijing. The Institute for Peace Research and Security Policy, 2020.	↗
18.	Weeden, Brian, and Victoria Samson (eds.). Global Counterspace Capabilities: An Open Source Assessment. Secure World Foundation, April 2020.	↗
19.	Harrison, Todd. International Perspectives on Space Weapons. Center for Strategic and International Studies, May 2020.	↗
20.	Henriksen, Anders. "The end of the road for the UN GGE process: The future regulation of cyberspace." Journal of Cybersecurity 5, no. 1 (January 2019): 1-9.	↗
21.	Farwell, James P., and Rafal Rohozinski. "Stuxnet and the Future of Cyber War." Survival: Global Politics and Strategy 53, no.1 (January 2011): 23-40.	↗
22.	Mazanec, Brian M. "Bad News: Cyber Norms Probably Won't Constrain Cyber Conflict." Council on Foreign Relations. Last modified September 14, 2015.	↗
23.	Libicki, Martin C. Cyberdeterrence and cyberwar. RAND, 2009. A Conceptual Framework: 11.-27.	↗
24.	Davies, Shawn, Pettersson, Therése, and Öberg, Magnus. "Organized violence 1989–2021 and drone warfare." Journal of Peace Research 59, no. 4 (July 2021): 593-610.	↗
25.	SIPRI Yearbook 2022. Armaments, Disarmament and International Security. Summary. Solna: Stockholm International Peace Research Institute.	↗

Papildu literatūra:

Nr.	Nosaukums	Saite
1.	Uppsala Conflict Data Program. "UCDP Charts, Graphs and Maps." Uppsala University. Last accessed September 1, 2020.	↗
2.	Uppsala Conflict Data Program. "Number of Conflicts 1975-2019." Uppsala University. Last accessed September 1, 2020.	↗
3.	Organized Violence in 2019. Insights from the UCDP Georeferenced Dataset 20.1. UCDP Bulletin. Uppsala University, 2020.	↗

4.	Tian, Nan, Alexandra Kuimova, Diego Lopes da Silva, Pieter D. Wezeman and Siemon T. Wezeman. Trends in World Military Expenditure, 2019. SIPRI Fact Sheet. April 2020. Solna: Stockholm International Peace Research Institute, 2020.	
5.	Starptautiskā drošība. Rakstu krājums, edited by Māris Andžāns, 90-100. Rīga: Latvijas Nacionālā bibliotēka, 2019. (latviešu plūsmai)	
6.	NATO. "NATO and Warsaw Pact: force comparisons." Last accessed September 1, 2020.	
7.	Hampson, Fen O., and Michael Sulmeyer, editors. Getting beyond Norms. New Approaches to International Cyber Security Challenges. Special Report. Waterloo: Centre for International Governance Innovation, 2017.	
8.	Lewis, James A. "Cyber War and Ukraine". 2022.	